

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 27. decembra 2022. godine
Ref.br.:RK 2100/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI124/22

Podnosilac

Liridon Uruqi

**Ocena ustavnosti
presude Pml. br. 157/2020 od 3. septembra 2020. godine
Vrhovnog suda Kosovo**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzie Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Liridon Uruqi, koji se nalazi na izdržavanju kazne u Zatvoru visoke bezbednosti u Dizu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Fadil Sinanaj, advokat iz Gnjilana.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 157/2020] od 3. septembra 2020. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), u vezi sa rešenjem [PAKR. br. 29/2019] od 7. februara 2020. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud), u vezi sa presudom [PKR. br. 139/2019] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda u Gnjilanu (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva primio osporenu odluku 23. oktobra 2020. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava i članom 10. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 6. avgusta 2022. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev preko pošte koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 11. avgusta 2022. godine.
7. Dana 25. avgusta 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [GJR. KI124/22] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 15. avgusta 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da podnese Sudu popunjeni formular zahteva, naglasi akt javnog organa koji osporava i da podnese kopije odluka i žalbi koje se odnose na njegov zahtev. Istog dana, kopija zahteva je dostavljena Vrhovnom sudu.
9. Dana 1. septembra 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu tražena dokumenta.
10. Dana 30. septembra 2022. godine, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji zahteva i tražio da podnesu Sudu priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
11. Dana 10. oktobra 2022. godine, Osnovni sud je podneo Sudu traženu priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.

12. Dana 13. decembra 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 25. oktobra 2018. godine, Osnovno tužilaštvo u Gnjilanu-Departman za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) je podiglo optužnicu [PP. I. br. 173/2018] protiv podnosioca zahteva zbog osnovane sumnje da je izvršio krivična dela „Teško ubistvo“ iz tačke 1.5 stav 1 člana 179. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK), „Teško ubistvo“ u pokušaju iz tačke 1.5, stav 1 člana 179 u vezi sa članom 28. KZRK-a i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“ prema stavu 1 člana 374. KZRK-a.
14. Dana 27. juna 2019. godine, Osnovni sud je presudom [PKR. br. 209/18] oglasio podnosioca zahteva krivim za izvršenje sledećih krivičnih dela:
- i) „Teško ubistvo“ i izrekao kaznu zatvora od 23 (dvadeset tri) godine.
 - ii) „Pretnja“ iz stava 4 u vezi sa stavovima 1 i 2 člana 185. KZRK-a i izrekao kaznu zatvora od 2 (dve) godine, i
 - iii) „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“ i izrekao kaznu zatvora od 1 (jedne) godine.
15. Osnovni sud je presudom [PKR. br. 209/18] osudio podnosioca zahteva za gore navedena krivična dela sa jedinstvenom kaznom zatvora u vremenskom trajanju od 25 (dvadeset pet) godina.
16. Dana 12. jula 2019. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu [PKR. br. 209/18] od 27. juna 2019. godine Osnovnog suda, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji i odluke o troškovima postupka.
17. Dana 12. septembra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom [PAKR. br. 398/2019] usvojio žalbu podnosioca zahteva i ukinuo presudu [PKR. br. 209/18] od 27. juna 2019. godine Osnovnog suda, vraćajući krivičnu stvar prvostepenom sudu na preispitivanje i presuđivanje.
18. Apelacioni sud je u obrazloženju svoje presude ocenio da je presuda [PKR. br. 209/18] od 27. juna 2019. godine Osnovnog suda zahvaćena bitnom povredom odredaba krivičnog postupka, nepravičnim i nepotpunim utvrđivanjem činjeničnog stanja i povredom krivičnog zakona.
19. Dana 30. decembra 2019. godine, Osnovni sud je prilikom presuđivanja presudom [PKR. br. 139/19] oglasio krivim podnosioca zahteva za izvršenje sledećih krivičnih dela:
- i) „Ubistvo“ iz člana 178. KZRK-a i izrekao kaznu zatvora od 18 (osamnaest) godina;
 - ii) „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“ i izrekao kaznu zatvora od 1 (jedne) godine.

20. Osnovni sud je presudom [PKR. br. 139/19] osudio podnosioca zahteva za gore navedena krivična dela sa jedinstvenom kaznom zatvora u vremenskom trajanju od 18 (osamnaest) godina i 6 (šest) meseci.
21. Dana 6. januara 2020. godine, Osnovno tužilaštvo je uložilo žalbu [PP. I. br. 173/2018] Apelacionom sudu protiv presude [PKR. br. 139/19] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda, zbog odluke o krivičnoj sankciji.
22. Dana 13. januara 2020. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu [PKR. br. 139/19] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji i odluke o troškovima postupka.
23. Dana 7. februara 2020. godine, Apelacioni sud je presudom [PAKR. br. 29/2020] odbio žalbe podnosioca zahteva i Osnovnog tužilaštva i potvrdio presudu [PKR. br. 139/19] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda.
24. Neutvrđenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv presude [PKR. br. 139/19] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda i presude [PAKR. br. 29/2020] od 7. februara 2020. godine Apelacionog suda, navodeći bitnu povredu odredaba Zakonika o krivičnom postupku, bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i povredu krivičnog zakona.
25. Dana 3. septembra 2020. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 157/2020] odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnosilac podneo protiv presude [PKR. br. 139/19] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda i presude [PAKR. br. 29/2020] od 7. februara 2020. godine Apelacionog suda.

Navodi podnosioca

26. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom povređena prava zaštićena članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. EKLJP-a i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, kao i članom 10. UDLJP-a.
27. Podnosilac zahteva ističe da mu je bilo zabranjeno da slobodno postavlja pitanja svedocima, koja su po njemu bila ključna za razjašnjavanje potpunog i pravičnog utvrđivanja činjeničnog stanja.
28. Pored toga, podnosilac zahteva ističe da su presude redovnih sudova donete u suprotnosti sa odredbama krivičnog postupka i da su odlučni razlozi izneti u presudi međusobno protivrečni, u suprotnosti sa njegovim osnovnim pravima i slobodama zagarantovanim stavom 1 i 4, člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1 i tačkom d stava 3, člana 6. EKLJP-a.
29. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da i) proglasi zahtev prihvatljivim; ii) proglasi ništavom presudu [Pml. br. 157/2020] od 3. septembra 2020. godine Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem [PAKR. br. 29/2019] od 7. februara 2020. godine Apelacionog suda u vezi sa presudom [PKR. br. 139/2019] od 30. decembra 2019. godine Osnovnog suda; i iii) vrati predmet na presuđivanje.

Relevantne odredbe Zakona i Poslovnika

Zakon

Član 49 (Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

Poslovnik

Pravilo 39 (Kriterijum o prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim::

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i [...].”

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, propisani Ustavom i dalje utvrđeni Zakonom i Poslovnikom. U tom smislu, prema stavu 1 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način. Dok, prema stavu 7 istog člana Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.
31. Sud se dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. S tim u vezi, prema stavu 1, člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2 istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.
32. Što se tiče ispunjenosti ovih uslova, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [PPC. br. 4/2015] od 10. decembra 2015. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su propisana zakonom.
33. Međutim, Sud takođe ističe da prema članu 49. (Rokovi) Zakona, zahtev se podnosi u roku od 4 (četiri) meseca. Rok počinje da teče kada je podnosilac primio sudsku odluku. Ovaj zahtev je definisan i kroz tačku (c) stava (1) pravila 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika, kojim se utvrđuje da se zahtev dostavlja u roku od 4 (četiri) meseca od dana

kada je odluka o posljednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.

34. U tom smislu, u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 157/2020] od 3. septembra 2020. godine Vrhovnog suda. Priznanica koju je Sudu dostavio Osnovni sud potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporenu odluku 23. oktobra 2020. godine.
35. Podnosilac je podneo svoj zahtev Sudu 6. avgusta 2022. godine, više od godinu i po dana nakon prijema osporenog akta. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca podnet nakon zakonskog roka od 4 (četiri) meseca definisanog Zakonom i Poslovnikom, te je stoga neprihvatljiv za razmatranje.
36. U slučajevima kada podnosilac zahteva ima pravo da mu se kopija konačne odluke lokalnih pravosudnih organa dostavi automatski, svrsi i nameri člana 49. Zakona bi bilo najbolje da se rok od četiri meseca računa od datuma kada je kopija te odluke dostavljena (vidi, predmet ESLJP-a: *Worm protiv Austrije*, br. 83/1996/702/894, presuda od 29. avgusta 1997. godine, stav 33).
37. Sud ponavlja da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika, da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja razmatraju u razumnom roku i da prethodne odluke ne budu stalno otvorene za osporavanje (vidi, slučajeve Suda: KI48/21, podnosilac zahteva: *Xhavit R. Sadrija*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; KI45/21, podnosilac zahteva: *Samedin Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35; vidi, takođe, slučaj ESLJP-a: *Mocanu i drugi protiv Rumunije*, br. 10865/09, 45886/07 i 32431/08, presuda od 17. septembra 2014. godine, stav 258).
38. U zaključku, na osnovu prethodno razrađenih razloga, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet u zakonskom roku definisanom članom 49. Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika i, shodno tome, Sud ne može razmatrati meritum slučaja, odnosno da li su osporenim rešenjem povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (1) (c) i 59 (2) Poslovnika, dana 13. decembra 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani